

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 246/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., Z., t. č. vo výkone väzby B., vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen v konaní vedenom pod ČVS: OÚV-18/10-ZV-2001, postupom Okresnej prokuratúry Zvolen, postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 485/09 a jeho uznesením z 24. februára 2010 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 20/2010 a jeho uznesením z 25. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. apríla 2010 doručená sťažnosť (doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 23. apríla 2010) J. B., Z., t. č. vo výkone väzby B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného

práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen (ďalej len „okresného riaditeľstva“) v konaní vedenom pod ČVS: OÚV-18/10-ZV-2001, postupom Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „okresná prokuratúra“), postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 485/09 a jeho uznesením z 24. februára 2010 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 20/2010 a jeho uznesením z 25. marca 2010.

Zo sťažnosti a z jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľ je na základe uznesenia vyšetrovateľa okresného riaditeľstva vydaného pod ČVS: OÚV-18/10-ZV-2001 trestne stíhaný pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 4 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a v tejto trestnej veci bol uznesením okresného súdu č. k. 0 Tp 485/2009-11 zo 7. decembra 2009 vzatý do väzby. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ osobne aj prostredníctvom obhajcu sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tpo 102/09 zo 7. januára 2010 ako nedôvodnú zamietol.

Následne sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu a jeho žiadosť okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 485/09 z 24. februára 2010 zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tpo 20/2010 z 25. marca 2010 taktiež ako nedôvodnú zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní a všeobecné súdy konajúce v jeho trestnej veci porušili jeho základné právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, ako aj právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru, čo odôvodnil takto:

„... ja som toho názoru, že na území Slovenskej rep. sa nestal žiadny skutok, pre ktorý by justičné orgány a polícia SR boli príslušní viesť trestné alebo súdne konanie. Ak sa stal skutok tak, ako je uvedený v uznesení o tr. stíhaní potom je na trestné stíhanie príslušný jediný štát Č.

Dňa 24. 2. 2010 sa na O. S. Zvolen prejednávala moja žiadosť o prepustenie z väzby, v ktorej som okrem iného poukázal na nedostatok právomoci OČTK Slovenských orgánov. Sudca O. S. Zvolen moju žiadosť zamietol... pričom sa vôbec nijakým spôsobom nevysporiadal s mnou uvádzanou skutočnosťou...

Dňa 31. 3. 2010 som sa od môjho obhajcu dozvedel, že krajský súd už rozhodol o mojej sťažnosti a moju sťažnosť zamietol...

Do väzby môže byť po prepustení opätovne vzatý iba obvinený, ktorému bolo po prepustení vznesené nové obvinenie, alebo spáchal tr. čin po prepustení z väzby. Ja som vo väzbe za 10 rokov staré obvinenie, preto mám za to, že aj v tomto prípade sú porušené moje základné ľudské práva a slobody...

Postupom O. S. Zvolen a K. S. B. Bystrica, že ma držia vo väzbe a to aj napriek mnou uvádzaných porušení zákonov, bolo porušené moje základné právo na slobodu...“.

V doplnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 23. apríla 2010 sťažovateľ okrem iného uviedol: „Ja sa nemôžem stotožniť s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, že v zmysle § 3 ods. 2 písm. Tr. zákona justičné orgány Slovenskej republiky sú príslušné na vedenie tr. konania pod ČVS: OUV-18/10-ZV-2001. Konaním, ktoré je uvedené v uznesení o začatí tr. stíhania nemohlo nastať žiadne porušenie ani ohrozenie záujmu chráneného zákonom Slovenskej republiky.

... od začiatku môjho uväznenia sa proti mne koná nezákonne... Porušuje sa moje právo na obhajobu ako aj § 2 ods. 10 Tr. poriadku.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že „Postupom OR PZ Zvolen, okr. prokuratúry Zvolen, okr. súdu ZV a krajského súdu v B. Bystrici, boli porušené... základné ľudské práva a slobody a... väzba je nezákonná.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 8 ods. 1 listiny osobná sloboda je zaručená.

Podľa čl. 8 ods. 2 listina nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 8 ods. 5 listiny do väzby možno vziať iba z dôvodov a na dobu ustanovenú zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom...

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní...

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu, základného práva na obhajobu a práva na slobodu a bezpečnosť postupom a rozhodnutiami okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, okresného súdu a krajského súdu, ku ktorému podľa názoru sťažovateľa dochádza tým, že je vo väzbe nezákonne. Nezákonnosť väzby spočíva v tom, že orgány činné v trestnom konaní a všeobecné súdy konajú v trestnej veci sťažovateľa napriek tomu, že podľa jeho presvedčenia nie je v tejto veci daná ich

príslušnosť. Ďalšou okolnosťou, ktorá má podľa tvrdenia sťažovateľa za následok nezákonnosť jeho väzby, a tým aj porušenie ním označených základných práv, je jeho opätovné vzatie do väzby po predošlom prepustení na slobodu.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Zo sťažnosti sťažovateľa nesporne vyplýva, že jeho námietky sú spojené výlučne so zásahom do jeho osobnej slobody v súvislosti s jeho väzbou. Svedčia o tom aj ním označené základné práva chránené ústavou, listinou a dohovorom, k porušeniu ktorých malo dôjsť. Preto ústavný súd mohol posudzovať sťažnosť sťažovateľa iba z tohto hľadiska a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv postupom okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry v súvislosti s rozhodovaním o väzbe sťažovateľa, t. j. porušenie základného práva na osobnú slobodu a práva na slobodu a bezpečnosť, ústavný súd poznamenáva, že sťažnosť v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

O väzbe sťažovateľa, t. j. o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a následnej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola jeho žiadosť zamietnutá, rozhodovali výlučne všeobecné súdy, a to v súlade s ustanoveniami príslušného procesno-právneho predpisu, ktorým je v tomto prípade zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). O osobnej slobode sťažovateľa

v žiadnom prípade nerozhodovalo okresné riaditeľstvo ani okresná prokuratúra. Je preto evidentné, že tieto orgány činné v trestnom konaní, ktoré sa nepodieľali na rozhodovaní o väzbe, sa nemohli svojím konaním (postupom) dopustiť ani porušenia základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny) ani práva na slobodu a bezpečnosť (čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru). Medzi postupom okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry v trestnej veci sťažovateľa a základným právom, resp. slobodou, porušenie ktorej namieta, teda neexistuje žiadna vzájomná príčinná súvislosť, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu (rovnako aj práva na slobodu a bezpečnosť) postupom okresného súdu a jeho uznesením sp. zn. 0 Tp 485/09 z 24. februára 2010 ústavný súd konštatuje, že na jej prerokovanie nie je daná jeho právomoc.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. V danom prípade proti uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy mal krajský súd v opravnom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. K tomu treba dodať, že sťažovateľ riadny opravný prostriedok využil a krajský súd o ňom rozhodol uznesením sp. zn. 2 Tpo 20/2010 z 25. marca 2010.

Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

3. Pokiaľ ide o časť sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 2 Tpo 20/2010 a jeho uzneseniu z 25. marca 2010, túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľa, podľa ktorej je jeho väzba nezákonná, lebo nie je v jeho trestnej veci daná príslušnosť orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov Slovenskej republiky a zároveň malo dôjsť k porušeniu zákona v súvislosti so sťažovateľovým opätovným vzatím do väzby.

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu z hľadiska jeho súladu s čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, ako aj z hľadiska možného porušenia jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.

Vo svojej judikatúre ústavný súd zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu právnych noriem, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neopodstatnená (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05).

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 2 Tpo 20/2010 z 25. marca 2010 okrem iného uviedol:

„Napadnutým uznesením sp. zn. 0 Tp 485/09 zo dňa 24. 02. 2010 sudca pre prípravné konanie... zamietol žiadosť obv. J. B. o prepustenie z väzby na slobodu...

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený spolu so svojim obhajcom priamo do zápisnice o neverejnom zasadnutí zo dňa 24. 02. 2010 sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil prostredníctvom obhajcu... Obvinený v sťažnosti v podstate uviedol, že trestné stíhanie vo veci je vedené od roku 2001, pričom k obmedzeniu jeho osobnej slobody došlo 15. 08. 2006, a to v úplne inej veci. Do tejto doby bol obvinený stíhaný na slobode, pričom v období rokov 2001 - 2006 v tejto veci nebol podaný návrh na vzatie do väzby a súd ani teraz po viac ako 8 rokoch neuviedol nové skutočnosti, ktoré nastali a odôvodňovali by obavu v zmysle § 71 ods. 1 písm. a, c/ Tr. por. Pokiaľ ide o dôvod útekovej väzby, z predložených dôkazov je zrejmé, že obvinený má bydlisko a má kde bývať. Okrem toho v zmysle Trestného poriadku sa nevyžaduje evidované trvalé bydlisko. Obvinený ďalej uviedol, že sa nehodlá skrývať,

naopak počas celého trestného konania chce spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní tak, ako doteraz. Obvinený tiež poukázal na to, že skutočnosť, že návrh na vzatie do väzby bol podaný až po tom, čo mu v inej veci skončila zákonná súdna väzba, považuje za účelové. K dôvodu preventívnej väzby obvinený uviedol, že tento u neho tiež nie je daný, pretože predložil dôkazy potvrdzujúce, že vykonával legálnu činnosť a jeho zdanený príjem predstavoval sumu cca 35.000,- Sk mesačne, teda neexistuje žiadny legálny predpoklad, že by sa musel živiť nezákonnou činnosťou. Vzhľadom na uvedené preto obvinený navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu.

Podaniami doručenými súdu dňa 01. 03. 2010 a 10. 03. 2010 sťažnosť písomne zdôvodnil aj sám obvinený. Podľa obvineného vyšetrovatel' za 9 rokov úmyselne nezabezpečil dôkazy..., ktoré by preukázali, že sa s obv. K. skutku nemohli dopustiť. Obvinený tiež poukázal na to, že orgány činné v trestnom konaní Slovenskej republiky nie sú príslušné viesť trestné stíhanie pre skutok, ktorý sa nestal na Slovensku - tovar mal byť totiž naložený v Č. a mal byť predaný na U. Obvinený ďalej uviedol, že má kde bývať, pričom obava v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u neho tiež nie je daná, keďže žiadnu trestnú činnosť nespáchal a viedol riadny život. Podľa obvineného tiež nie je správny postup okresného súdu, keď tento zdôvodňuje trvanie väzby tým, že obvinený bol odsúdený v inej trestnej veci, ktorá ešte nebola právoplatne skončená. Vzhľadom na vyššie uvedené preto obvinený požiadal, aby krajský súd preskúmal zákonnosť trvania jeho väzby...

Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal spisový materiál a napadnuté uznesenie pričom dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nebola dôvodne podaná, pretože zo spisového materiálu nevyplývajú žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prepustenie obvineného z väzby na slobodu.

Obvinený J. B. bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0 Tp 485/2009 zo dňa 07. 12. 2009 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a, c/ Tr. por. Väzba začala plynúť dňa 05. 12. 2009 o 08.10 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici.

V súčasnom štádiu trestného konania doposiaľ zabezpečené dôkazy nasvedčujú, že obv. J. B. je dôvodne podozrivý z trestnej činnosti, ktorá mu je kladená za vinu. Pokiaľ ide o dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený sa už v minulosti dostal opakovane do rozporu so zákonom, a to pre

rôznorodú trestnú činnosť, pričom predmetnej trestnej činnosti sa mal obvinený dopustiť dokonca v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia. Okrem toho obvinený je v súčasnosti pre majetkovú trestnú činnosť stíhaný aj v ďalšej trestnej veci, vedenej Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 2 T 196/07, v ktorej mu bol doposiaľ neprávoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov. Rovnako pri posudzovaní dôvodnosti trvania väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že obvinený nemá stále bydlisko a za predmetnú trestnú činnosť mu hrozí vysoký trest. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd dospel k záveru, že dôvody útekovej, ako aj preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a, c/ Tr. por. sa u obvineného nezmenili a trvajú aj v súčasnom štádiu trestného konania.

Pokiaľ ide o námietky obvineného, že ide o trestnú činnosť, na prejednanie ktorej nie sú slovenské súdy príslušné, keďže mala byť spáchaná mimo územia Slovenskej republiky, krajský súd dáva obvinenému do pozornosti ust. § 3 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., podľa ktorého sa trestný čin považuje za spáchaný na území Slovenskej republiky, aj keď sa páchatel dopustil konania mimo tohto územia, ak tu malo nastať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom alebo ak tu mal nastať aspoň sčasti následok.

V danom prípade boli splnené aj formálne podmienky rozhodovania o väzbe, pričom doterajšia dĺžka trvania väzby u obvineného zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, že sťažnosť obvineného podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.“

Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodovaniu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úlohou ústavného súdu je kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že predmetom konaní tak pred okresným súdom, ako aj krajským súdom bolo rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. V uznesení sp. zn. 2 Tpo 20/2010 z 25. marca 2010 krajský súd konštatoval splnenie formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzby. Vychádzal pritom z dovtedy vykonaného dokazovania v trestnom konaní. Poukázal na konkrétne skutočnosti, v ktorých videl naplnenie dôvodov väzby jednak podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (tzv. úteková väzba), ako aj podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (tzv. preventívna väzba). Ústavný súd teda konštatuje, že z tohto pohľadu krajský súd svoje rozhodnutie dostatočne a ústavne konformným spôsobom odôvodnil.

Ďalej sa krajský súd vo svojom rozhodnutí zaoberal aj sťažovateľom namietanou príslušnosťou slovenských orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov a odkázal sťažovateľa na konkrétne zákonné ustanovenie príslušného hmotno-právneho predpisu – § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „nový Trestný zákon“), podľa ktorého trestný čin sa považuje za spáchaný na území Slovenskej republiky, aj keď sa páchatel dopustil konania mimo územia Slovenskej republiky, ak tu malo nastať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom alebo ak tu mal nastať aspoň sčasti taký následok. V prípade sťažovateľa však trestné súdy uplatňujú Trestný zákon účinný do 1. januára 2006 (t. j. zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov). Podľa § 18 tohto zákona sa podľa

slovenského zákona posudzuje aj trestnosť činu, ktorý v cudzine spáchal občan Slovenskej republiky alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, alebo cudzí štátny príslušník, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Z uvedeného vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní, ako aj všeobecné súdy Slovenskej republiky sú skutočne na konanie v trestnej veci sťažovateľa príslušné. Ani v tomto prípade teda nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných práv, pretože všeobecný súd ich nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s relevantnými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na konkrétne konanie. Teda ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03).

Ústavný súd teda v tomto prípade nezistil existenciu nevyhnutnej príčinnej súvislosti medzi sťažnostnými námietkami sťažovateľa a zásahom do jeho základného práva na osobnú slobodu a práva na slobodu a bezpečnosť napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 20/2010 z 25. marca 2010.

Preskúmaním napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd zistil, že krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavne akceptovateľnej miere, pričom sa zameril na okolnosti majúce podstatný vplyv na rozhodovanie o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa, a to tak väzby kolúznej, ako aj väzby útekovej.

Na základe všetkých uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

4. Zjavne neopodstatnenou je aj námietka, podľa ktorej všeobecné súdy porušili základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu a právo na slobodu a bezpečnosť, keď porušili zákon pri jeho opätovnom vzatí do väzby.

Podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak...

Sám sťažovateľ však uviedol, že v tejto trestnej veci nebol predtým vo väzbe, preto nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto ustanovenia, a tým ani k porušeniu jeho základných práv, resp. slobôd. Aj v tomto prípade neexistuje teda žiadna príčinná súvislosť medzi označeným postupom, resp. rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva na osobnú slobodu a práva na slobodu a bezpečnosť, preto ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

5. Navyše, o vzatí sťažovateľa do väzby v tejto trestnej veci bolo právoplatne rozhodnuté 7. januára 2010, a to uznesením okresného súdu č. k. 0 Tp 485/2009-11 zo 7. decembra 2009 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 102/2009 zo 7. januára 2010.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Pokiaľ by aj došlo k prípadnému protizákonnému „opätovnému“ vzatiu sťažovateľa do väzby, a tým k porušeniu jeho základných práv, potom sa tak muselo stať dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. Od tohto momentu preto začala plynúť sťažovateľovi dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu. Pretože konanie o vzatí sťažovateľa do väzby bolo právoplatne skončené 7. januára 2010 a sťažnosť bola

doručená ústavnému súdu 19. apríla 2010 (podaná na poštovú prepravu 14. apríla 2010), jednoznačne už uplynula lehota v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov by ústavný súd musel sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako oneskorene podanú podľa čl. 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

6. Napokon ústavný súd pristúpil aj k preskúmaniu možnosti porušenia základného práva sťažovateľa na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy orgánmi činnými v trestnom konaní a všeobecnými trestnými súdmi v jeho trestnej veci a dospel k záveru, že sťažovateľ nepredložil vo svojej sťažnosti žiadne argumenty, ktoré by čo i len náznakom svedčili o možnom porušení tohto základného práva, a tieto nemožno vyvodiť ani z obsahu podanej sťažnosti. Sťažovateľ absolútne neuviedol, v čom uvedené porušenie tohto základného práva malo spočívať. Vzhľadom na túto skutočnosť je potrebné sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2010